

TURING SATMIŞ

İçişleri Bakan-
lığı'nın peşine
düştüğü sul-
tan portreleri-
nin 1998'de
Turing tarafın-
dan satıldığı
ortaya çıktı.

■ Antik A.Ş.'nin sahibi Turgay Artam, Sultan II. Abdülhamid ve Abdülaziz'in portrelerinin 7 yıl önce müzayedeye satıldığını ve gelirinin de Turing Kuru- mu'na ödendiğini açıkladı. Tabloların Kürkciyan imzalı olduğunu belirten Ar- tam, "Eserler, merhum Çelik Güler- soy'un çabalarıyla toplanmıştı. İşletmeler elden çıkarılırken de satıldı" dedi. ■ 4

SATILACAKLARINI TÜM GAZETELER YAZMIŞ

Tablolar Zonaro'nun değil, Kürkciyan'ın

Sarı Köşk, Hıdiv Kasrı ve Malta Köşkü'nden kaybolduğu iddia edilen ve İçişleri Bakanlığı'nın peşine düştüğü Sultan II. Abdülhamid ve Abdülaziz tablolarının 7 yıl önce müzayede ile satıldığı, gelirin de Turing'e ödendiği ortaya çıktı.

ANTİK AŞ'nin sahibi Turgay Artam, 1998'de Turing'in işletmeleri belediyeye devri sırasında, tabloların satıldığını şöyle anlattı:

"Tablolar söylendiği gibi Zonaro'nun değil, Ohannes Kürkciyan'ın. Bu tabloların müzayedeye satılacağı o dönemde tüm gazetelerde yazıldı. Müzayede sonucu II. Abdülhamid resmini 800 milyon TL'ye (O günkü döviz kuruyla 3 bin 200 dolar) Abdülaziz'inkini de 1 milyar 600 milyon (O günkü döviz kuruyla 6 bin 400 dolar) aynı kişi aldı. Bahsedilen tablolar 98 kataloğumuzda da ayrıntılarıyla mevcut."

Turgay Artam, sözü edilen tabloları Gülersoy'un kendi çabalarıyla topladığını belirtirken "Turing kasırları devralırken bunların içinde hiçbir şey yoktu. Gülersoy yurtiçi ve yurtdışından tabloları bulup kasırlara yerleştirdi. İşletmeler ekden çıkarılırken de bunlar halka açık artırma ile satıldı ve geliri Turing'e verildi.

Ölmüş bir insan hakkındaki haksız suçlamalar beni çok üzdü" diye konuştu. ■ İSTANBUL

KÜRKCIYAN KİMDİR

Hakkında fazla bilgi bulunamayan sanatçının 1921 yılına ait "Annuaire Oriental" adlı kaynakta "ressam ve dekoratör" olduğu belirtiliyor, atölyesinin de Pera'da, Çukurcuma, 14 Numara'da yer aldığı ifade ediliyor.

Aralarında Fatih Sultan Mehmed'in ve hanedan üyelerinin portrelerinin de bulunduğu tablolardan Ohannes Kürkciyan'ın, 1910-16 yılları arasında Atelier Phebus'da Pol Tarkunyan'a ait fotoğraf atölyesinde çalıştığı anlaşılıyor.

Zonaro, 3 Abdülhamid tablosu yaptı, biri kayıp, ikisi İtalya'da

"Osmanlı Saray Ressamı Fausto Zonaro" kitabının yazarlarından ve dünyadaki en önemli Zonaro uzmanlarından kabul edilen Mersinli işadamı Erol Makzume'ye göre, kayıp sultan tabloları İtalyan ressam Zonaro'ya ait değil. Erol Makzume'ye göre Zonaro, Sultan II. Abdülhamid 27 Nisan 1909 tarihinde üç tablosunu tamamlamış durumdaydı. Zonaro'nun Saraya teslim ettiği bir

Erol Makzume

tablo kayıp. Makzume, bunun sultanın tahtan indirilmesi sırasında tahrip edildiğini ya da Sultan Reşat döneminde kaybolmuş olduğunu düşünüyor. Saraya teslim edilmeyen diğer ikisi tabloyu ise Zonaro, diğer eserleriyle birlikte İtalya'ya götürmüş. Erol Makzume, İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin raporlarında yer alan ve Sultan Abdülaziz'e ait olduğu söylenen tablonun da Zonaro imzalı olmadığını söylüyor.

■ Gila BENMAYOR

